

Gaar sluttede med, at hvis man undlader at træffe Foranstaltninger, saa vil man utvivlsomt sidde daarligere i det, end hvis man gør det. Det bedste, man kan gøre, er at gøre dette Forsøg, dette at tilrettelægge Landets Økonomi efter en fast Plan. Jeg for min Del nærer ingen Tvivl om, at det er den eneste mulige og fremkommelige Vej, og jeg vil opfordre den høje Regering til hurtigst muligt at slaa ind paa denne Vej, rent bortset fra de Vanskeligheder af ren indrepolitisk Art, der kan være forbundne dermed for Regeringen. Den har Forpligtelse til at gøre det, saaledes som dens Stilling nu en Gang er; den er den ansvarlige Regering i Landet, og man maa forlange af den, at Folket bliver ledet og styret i den rigtige Retning.

N. C. Jensen: Jeg skal begynde med at berolige Tingets ærede Medlemmer med, at jeg ikke har i Sinde at holde en Tale i over 2 Timer, og jeg vil ogsaa sige, at en saa lang Tale fører undertiden ind paa mange Veje — det synes jeg ogsaa, den sidste ærede Taler (Hauge) har bevist, og at han ad meget kortere Vej kunde være kommet til Resultatet, skal jeg senere med nogle faa Ord omtale.

Der er et Spørgsmaal, hvorom jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem, nemlig det Spørgsmaal, han begyndte med, idet han ønskede at faa Klarhed over, hvordan Landet ligger med Hensyn til Fosforbrudene paa Bornholm. Jeg har set det Anlæg, som dér er foretaget; og jeg maa sige, at jeg — efter at have faaet Forklaring af Forholdene — kom til det Resultat, at jeg, skønt man jo i disse Aar har set mange Ting, der har været svære nok at finde Rede i, dog aldrig har set noget, der synes saa meningsløst som dette Anlæg. Jeg ved ikke, hvem Ophavet er til dette Anlæg. Men hvis det er Videnskaben i dette Land, saa har Videnskaben her efter min Mening vist, at den i hvert Fald i dette Stykke staar paa et meget uforstaaende Standpunkt overfor, hvad vi egentlig har Raad til. Og er det Sagkundskab af anden Art, der er Ophavet til dette Anlæg og siger: Vi har opfundet noget, hvorved vi kan raade Bod paa de Vanskeligheder, hvorunder vi paa Grund af de daarlige Tilførselsforhold lever med Hensyn til Kunstgødning, vil jeg sige, at jeg aldrig har mødt noget Foretagende, hvori der har været saa lidt reel Omtanke i som dette.

Naar man ser paa dette Anlæg, tror man, at man staar overfor noget stort, man tror, man staar overfor noget, der ikke alene

skal gælde for dette Land, men ligesom skal blive et Slags Verdensforetagende. Saaledes er Anlægget lagt an. Men naar man saa spørger dem, der er paa Stedet og synes at have Kendskab til Forholdene: Hvor meget er der af Raamateriale, som vi kan regne med? Ja, saa svarer de: Der er ikke en Gang til et halvt Aars Forbrug i dette Land. Det er det hele! Efter at de sagkyndige har foretaget Undersøgelser gennem Boringer og Beregninger, er der ikke en Gang til et halv Aars Forbrug! Man spørger da sig selv: Hvortil hele dette Anlæg, som ganske sikkert er et Millionanlæg? Er det muligt, at man, selv under disse elendige Tilførselsforhold, er nødt til at gaa til saa kostbare Foretagender?

Jeg er saaledes ganske enig med det ærede Medlem Hr. Hauge, naar han siger: Lad os faa at vide, hvorledes Landet ligger paa dette Omraade. At der her er handlet i højeste Grad letsindigt med Statens Midler, derom er der ikke Spor af Tvivl. Jeg troede for øvrigt, vi var færdige med dette Forsøg, men jeg hørte jo af det ærede Medlem, at der endnu forsattes derovre.

Jeg vil gøre endnu en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Hauge i Anledning af en Udtalelse, som jeg synes falder nøje i Traad med det, det ærede Medlem Hr. Jacob Christensen talte om i Formiddags. Jeg tror ikke, det har været omsonst, at vi har faaet tilsendt Bladet „Arbejdsgiveren“ med den Tale, som Arbejdsgiverforeningens Formand har holdt, tilligemed en Skrivelse, for at vi skulde læse Talen nøjagtigt igennem; for det har givet Anledning til, at man fra den anden Side har givet Svar paa denne Tale. I hvert Fald for os, der staar som dem, man fra alle Sider erkender skal være de producerende, fordi vi — hvad ogsaa det ærede Medlem Hr. Hauge udtalte — staar med det eneste, vi har af Raavarer at kunne producere af i dette Land, nemlig Jorden, har det en vis Interesse at faa at høre, hvorledes Arbejdsgivernes og Arbejdernes Stilling er til hinanden; og det har vi faaet nogen Oplysning om i de Udtalelser, som er fremsatte fra de to ærede Medlemmers Side, som jeg nævnte.

Arbejdsgiverforeningens Formand vil ganske sikkert — det har været Hensigten med at tilsende os Bladet — give det Udseende af, at der intet udæskende laa i hans Udtalelser. Hvor meget eller hvor lidt udæskende der ligger deri, skal jeg ikke komme ind paa. Men at de har givet Anledning — og jeg synes ogsaa berettiget Anledning — til, at Socialdemokraterne paa deres Side har svaret, forstaar jeg, og jeg er